

Regeringskansliet, Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se

Länsstyrelsen i Västra Götalands läns remissvar på betänkandet En ny nationell myndighet för viltförvaltning (SOU 2025:50)

Er beteckning: LI2025/00934

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Västra Götaland ser positivt på att utredaren föreslår flera förändringar som leder mot en mer samordnad och behovsanpassad viltförvaltning. Det finns ett behov av en effektiviserad viltförvaltning som dessutom omfattar ökade resurser. Utredningen är grundlig och Länsstyrelsen håller med om många av de slutsatser som dras. Länsstyrelsen anser dock att det finns en risk för att den helhetsbild som krävs för en långsiktig förvaltning av viltet försvåras om delar av arbetet med förvaltningen förläggs på ytterligare en myndighet.

Länsstyrelsen ser ett behov av ökade resurser, tydligare instruktioner till berörda myndigheter och en moderniserad jaktlagstiftning.

Utredaren föreslår att länsstyrelserna ska ta över flera uppgifter som idag utförs av Polismyndigheten. Länsstyrelsen delar uppfattningen att länsstyrelserna kan vara lämpliga att ta över tillståndsgivning och besiktning av civila skjutbanor samt hanteringen av statens vilt men att länsstyrelserna idag inte har den organisation eller de resurser som krävs. Vi bedömer att de ekonomiska resurser som presenteras i utredningen inte täcker länsstyrelsernas behov för att kunna utföra de föreslagna uppgifterna på ett bra sätt.

Länsstyrelsen delar utredningens bedömning att hantering av tillstånd enligt vapenlagen bör ligga kvar hos Polismyndigheten. Eftersom syftet med hanteringen är att motverka att skjutvapen kommer till användning vid våldsbrott eller missbrukas på annat sätt, anser Länsstyrelsen att denna uppgift är av polisiär karaktär som inte bör överföras till någon annan myndighet.

Den del av utredningen som berör förslag kring hantering av vapentillstånd berör inte Länsstyrelsens verksamhet varför Länsstyrelsen avstår från att yttra sig i den delen.

En väl fungerande nationell myndighet för viltförvaltning behövs för en effektiv vägledning och stöttning i det regionala arbetet. En betydande del av det arbete som idag utförs i samarbete med Naturvårdsverket handlar om långsiktiga processer. Länsstyrelsen ser därmed risker med att flytta ansvaret för jakt- och viltfrågor till en separat myndighet eftersom viltet inte helt kan förvaltas frikopplat från den miljö det lever i. Att flytta ansvaret till en fristående myndighet kommer att ställa höga krav på samverkan över myndighetsgränser och riskerar att göra förvaltningen onödigt komplicerad med ökade kostnader.

3 Viltförvaltningens förutsättningar och aktörer

Länsstyrelsens arbete med viltförvaltning omfattar numera en ökad komplexitet med fler arter, fler konfliktytor och ett ökat behov av skadeförebyggande åtgärder. Länsstyrelsen vill därmed understryka det behov om resursförstärkningar till länsstyrelsernas arbete.

Stora förändringar har exempelvis skett i våra klövviltspopulationer där flera olika klövviltsarter hanteras inom förvaltningen, men där särskild finansiering enbart finns för älgförvaltningen. En finansiering som dessutom inte är tillräcklig.

En annan prioriterad och tidskrävande arbetsuppgift som saknar riktad finansiering är skarv- och sälförvaltning i kustlän. Detta gäller även för det ökade behovet av en stark förvaltning av vildsvin. Förvaltningen av dessa arter har även ett ökat behov av en innovativ förvaltning med effektiva skadeförebyggande åtgärder och effektiv teknik för jakt och skyddsjakt.

4.18.2 Tillsynsansvar enligt jaktlagen

Länsstyrelsen ser positivt på att regeringen utreder om länsstyrelserna ska ha tillsynsansvar enligt jaktlagen. I dagsläget saknar Länsstyrelsen resurser för att kunna utföra tillsyn, då uppgiften kräver särskild kompetens och en närvaro i fält. För att kunna utföra denna uppgift kommer Länsstyrelsen behöva ökade resurser både för utbildning och personal.

4.5 Ansvar för invasiva främmande arter (IAS)

Länsstyrelsen ser positivt på att regeringen utreder om Att flytta ansvaret för IAS när det gäller däggdjur och fåglar till en separat nationell myndighet skulle försvåra samordningen av tillsynsarbetet, både nationellt och regionalt.

Det finns en uppenbar risk att olika nationella myndigheter tolkar lagstiftningen på olika sätt och att vägledningen till tillsynsmyndigheterna därmed kan komma att skilja sig mellan artgrupper, vilket även skulle försvåra länsstyrelsernas interna samordning av tillsynen av invasiva främmande arter.

4.6 Ansvar för CITES

Utredningen tar inte upp eventuella konsekvenser om Viltförvaltningsmyndigheten skulle ta över vägledningsansvaret gällande handel med CITES-listade arter. Ingen beskrivning finns heller av hur denna del av uppdraget, eller viltförvaltningen i stort, skulle gagnas av att Viltförvaltningsmyndigheten tar över ansvaret.

Länsstyrelsen anser att arbetet för tillsynsmyndigheter försvåras när vägledningsansvar delas mellan fler nationella myndigheter. Om ansvaret delas upp försvinner helhetsbilden och vägledning kring tillsynen riskerar att skilja sig åt mellan arter på ett sätt som inte är motiverat ur artskyddssynpunkt.

Att bryta ut artskyddsfrågorna till en egen nationell myndighet skulle bidra till en ökad arbetsbelastning för de regionala myndigheterna eftersom det blir fler nationella myndigheter att samverka med.

6.9.2 Länsstyrelserna kan ta över tillståndsprövningen av civila skjutbanor

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget att tillståndsprövning och besiktning av civila skjutbanor tas över av länsstyrelserna. Många civila skjutbanor är avsedda för jaktrelaterat övningsskytte och används också för praktiska moment i jägarexamen. Andra civila skjutbanor är utformade för annan typ av mål- och övningsskytte, som inte på något sätt är förknippat med jakt utan mer påminner om militärt och polisiärt skytte. Länsstyrelsen vill dock påpeka att en överföring av ansvaret kommer kräva stora utbildningsinsatser och kompetensöverföring från polisen då kunskapen idag inte finns hos länsstyrelserna.

De ekonomiska resurser som presenteras i utredningen är hämtade från en redan befintlig organisation med erforderlig kompetens och motsvarar 13 årsarbetskrafter. Ska länsstyrelserna ta över uppgiften och bygga upp funktionen kommer de medlen inte att räcka till landets 21 länsstyrelser.

8.4 Länsstyrelserna kan om resurserna finns ta över hanteringen av statens vilt

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget att länsstyrelserna ska ta över hanteringen av statens vilt. Kompetensen finns inom länsstyrelserna, men inte resurserna och organisationen.

Idag hanterar länsstyrelserna de stora rovdjur som dödas i enlighet med jaktförordningens § 28 samt vid skyddsjakt och licensjakt. Detta är en uppgift som inte sker regelbundet varefter länsstyrelsernas bemanning och tillgänglighet är anpassad därefter. De ökade resurser som nämns i utredningen (2,5 årsarbetskrafter) bedömer vi inte motsvarar länsstyrelsernas behov. Förslaget kommer att medföra ökade kostnader i form av investeringar i utrustning samt arbetskostnader.

Anmälningar (samt hämtande av djur) sker även utanför kontorstid det vill säga under helger, helgdagar, kvällar samt nätter. Polisen har bemanning både dygnet runt och året om, det har inte länsstyrelserna. Om bemanning hos länsstyrelserna dessutom ska finnas dygnet runt och året runt kommer kostnaderna öka ytterligare.

9 Skador orsakade av vilt

Precis som utredaren beskriver arbetar Länsstyrelserna redan med dessa uppgifter. Om länsstyrelserna i än större utsträckning ska arbeta med frågan krävs ökande resurser.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta mig, Mia Bisther, för frågor på telefon 010-2245683 eller via e-post mia.bisther@lansstyrelsen.se. Ange ärendets diarienummer 27454-2025 i ämnesraden för e-post.

Det går även bra att ringa till Länsstyrelsens växel, telefon 010-224 40 00.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsöverdirektör Jörgen Peters med Mia Bisther som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.